

Hvor ofte har vi ikke seet, min Veninde! at en Hielp, der blev beviist med Bedyndelse har gjort et smerteligt Indtryk, naar et blot trøstende Ord, har husvalet den Bekymredes Siel? Da det altsaa virkelig er i enhver's Magt, at giøre vel imod andre, saa vil vi stræbe at bruge de Evner dertil, som ere betroede os; i den faste Tillid at vores beskaffede Deel er den beste og tienligste for os. Da disse Betragtninger allerede har gjort mit Brev umaadelig langt, saa vil jeg fortsætte min Beretning i et andet, og bede min Sophia, af dette Brevs Indhold at slutte sig til, hvor inderlig jeg længes efter at kaste mig i hendes Arme og mundtlig at forsikre hende, hvor oprigtig jeg er

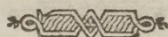
Hendes

trofaste Veninde
Henriette S...

Fjerde Brev.

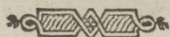
Froken Henriette S. til Froken Sophia L...

Saa snart jeg har takket min Sophia for hendes venkabelige og meget tierksomme Brev, saa vil jeg tage fat paa min afbrudte Fortælling igien. Den Morgen saae jeg ikke min Tante meere førend ved Middags Bordet, hvor hun befandt sig ganske vel og var temmelig munter; hun havde tillige den Godhed at foreslaae os at fiøre ud med hende for at besee Byen, saavel som de omliggende Lyst-Steder, hvilket Forslag

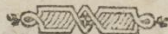

slag med megen Forbindtlighed blev imodtaget af min Moder, og dersom mit Hierte ikke trængte til den Lættelse, at udøse Smerten over sin grumme Fejltagelse i min Sophias Barm, saa kunde jeg gjøre hende en Beskrivelse over maange Ting og Stæder jeg saae, som virkelig fortiente hendes Opmærksomhed, og vare meget bedre skikkede til at fornøye hende end min Beretning. Vores Spadserefart var overmaade behagelig og min Tantes Forklaring og Beskrivelse, over alt hvad vi saae, bevidnede hendes Indsigter og Forstand, endskjønt en bidende Bid og Behag i at gjøre sig lystig paa andres Besøftning undertiden stak frem ved at herette os hvem Ejerne til et eller andet deyligt Sted vare. Det første vi var kommen hjem fik hun Sædlerne paa de Besøgelses der havde været medens vi var ude, og førend hun fik dem igiennemseet, kom der en ung Herre ind, som var temmelig vel klædt, men endnu bedre klædt og hvis heele Anstand forkyndte, at Beskedenhed var en af de Egenstaber, som han troede kun sømmede Pøbelen. Min Tante tog meget forbindtlig imod ham, sagde ham hvem min Moder og jeg vare, og forestillede os ham under Navn af Herr Melicourt og een af de første Personer ved Hoffet. Han lykønskede sig til den Være af vores Bekjendtskab, saavel som Hoffet til den nye Prydelse det vilde bekomme i mig: Hvorpaa han vendte sig til min Tante og sagde: Nægt nu længere om De kan, Deres Raade! at den deylige Grevinde af Orville ikke er fuldkommen overbeviist om det Fortrin hun har for sit hele Kion, og Umueligheden i at nogen kan naae hendes Fuldkommenheds Høyde; thi maax det ikke var, saa havde de sikkert vogtet sig for at kalde

en

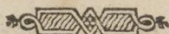

en Person til Dem, som Naturen har givet Rettighed til at ligne dem. Jeg forsikkrer Dem, svarede hun, at jeg slet ikke har fulgt andre Betragtninger end min ømme Længsel efter at see to Personer, der har saa usfridig en Ret til min Kierlighed, og min sølsomme Barm tager saa heftig en Deel i min elskede Henriette, at jeg med Fornøjelse vilde settes tilbage for hende; i det mindste skal det ikke være min Skyld om hun enten ladet see Forvirring eller Forundring i den nye Verden, som hun nu er kommen i. Jeg har i dette Øyeblikk viist hende Byen og Lyst: Stederne her omkring; jeg har fortalt hende hvor mange offentlige Stiftelser her er, deres Stiftere, Oprindelse og Nytte, paa det hun ikke ved den mindste Forespørgsel skal robe, at hun er fremmet og betragtes som et Murremel Dyr. Disse Bisit Sædler, som jeg forefandt ved min Hiemkomst, erindrede mig om noget, hvori jeg kan bekomme megen Bistand af dem. De veed, at De stedsse har at befale over mig, min Deylige! sagde Melicourt Jeg er findet, sagde min Tante, at giøre hende bekiendt med en Deel Personers Characterer, førend hun faaer Dem at see, og til den Ende beskrive hende alle de urimelige Personer, hvis Navne jeg har her; men ifald mit Malerie bliver for mat, saa maae De hielpe mig til lidt Colorit. Det vilde Apelles ikke være i Stand til, svarede Melicourt; men dersom De indbefatter under dette Navn alle de, som ikke besidde deres Engles Fuldkommenheder, saa bliver de sikkert urimelige alle sammen. Jeg kunde sikkert ikke beqvemme mig til dette umilde Foretagende, sagde min Tante, naar det ikke var for Mottens Skyld det kan være min Henriette til; thi De veed selv, at jeg er
intet

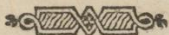

ntet mindre end dablefyg, og at det er den allerstørste For-
 nøyelse for mig at lade andres Fortienester vederfares Ret,
 men da De kiender disse Damer saavel som jeg, saa vil jeg
 lade Dem selv domme, om jeg gier Dem for nær. Vi vil
 da begynde med dem først, hvor der er to paa een Sæddel,
 og saa har vi her Baronesse Formal og Frue Dorval. Naar
 du seer Baronesse Formal, min Henriette, saa seer du den
 frækste Coquette, som nogenfinde har været til; men af et
 ganske besynderligt Slags. Med hendes smaae plirende Øyne
 søger hun endog at tænde Ild i en halvfierdsindstyve Aars
 gammel Mand's Bryst; og hendes latterlige Aabenmundethed
 udbreder mere end hundrede Kierligheds Forstaaelser, som hun
 gier sig selv til Heltinden af, uden at hun nogenfinde har
 kundet forskaffe sig en eneste Tilbeder. Frue Dorval har der-
 imod under Skiinet af den strængeste Erbarhed, og ved at
 rødme, naar en Mandsperson saae paa hende, giort fyldest
 for det, den anden roeser sig af, og hvorledes disse to Origi-
 naler ere komne tilsammen i en Dogn, det begriber jeg ikke.
 Uffoldningen er virkelig saa livagtig, sagde Melicourt, at jeg
 kunde kiende dem, om de ikke havde sagt deres Navne, og det
 er umueligt min naadige Frolen, at De ikke skulde kiende
 dem ved første Øyekast. Det troer jeg ogsaa, min Herre,
 svarede jeg, allerhelst da jeg til mit Kions Ere troer at Ma-
 leriet ikke ligner flere. Men da De dog hierte Lante gier
 Dem saa megen Nøye med min Underviisning, saa hav den
 Godhed og siig mig, hvad for gode Egenstaber der gier disse
 to Personer værdig til Deres Omgang? Ved dette Spørgs-
 maal slog Melicourt en stor Latter op, og sagde: I Sandhed
 min

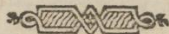
min naadige Frøken! Skalde man af dette Spørgsmaal ikke snart troe, at De var kommen fra Maanen. Hvi saa, min Herre, spurgte jeg? Sie stille med sigt, mit Barn, sagde min Tante, jeg vilde ikke for aldrig det, at nogen anden end Herr Melicourt havde hørt hvad du der sagde; thi det havde været meere end nok til at giøre dig latterlig i alle Selskaber, men jeg er vis paa, at han af Venfkab for mig tier dermed, Det er hverken gode Egenskaber eller Høragtelse, men en vis Rang der forbinder Folk i den store Verden til at omgaaes hinanden, og Tiden vilde blive os græselig kedfommelig, dersom Selskabet bestod af latter agtbare Personer; thi hvemt skalde man da holde sig op over? Og det er fornuftige Personers Nøttighed at helee Daarene. Men lad os gaae videre. Her kommer da to Frøken Belviller, hvis Farfader, som Biskopkræmmer, erhvervede sig de Penge hos Adelen, som hans Herr Søn lod sig nobilitere for, og ifald han havde givet sine Døtre en bedre Opdragelse, saa skalde man snart troet, at de vare komne af noget, men nu sikker Kræmmeren idelig frem. Et fra Almuen og den gemene Hob renset og afskildt Blod, sagde Melicourt, meddeeler alle Legemets Bevægelser en vis Grace, som ikke kan efterabes; men er medfødt; og det bør ogsaa være, paa det man ikke skal løbe Fejl af Guld. Ey, ey! blev min Tante ved, her har vi Frue Trimmer, dersom du ikke havde kunde giørt dig en Foresøilling om hende i Forveien Henriette, saa havde du sikker brusten i Latter ved at see dette gamle Phantasi med hendes Barnelader og rynkede Ansigt. Det er sandt at hun sminker sig vel; thi er man ikke meget grandseende, saa bedrager hun Dyet ved Lys; men

den røde Indfatning om Dynene, som tager alt mere og mere til, forraader hende dog i hvor megen Røye hun end giver sig for at stiale en 30 Aar for hendes Alder; og jeg sætter ti imod een, at hun har været klædt i Couleur de Rosa og søegrønt. Hun er mig ganske undstaelig; men hun har ogsaa ret sin Plage i mig: thi jeg seer hende aldrig, uden at erkjendige mig om hendes Daatter, Daatter, der er gift med en Herremand paa Landet; hun maae over ti gange i en Usten giøre mig Regnskab for, hvor mange Børn den gode Frue nu har, om det er Sønner eller Døttre, om der snart nogen af dem skal giftes, endskjønt jeg meget vel erindrer, at det først er tre til fire Aar siden at Moderen er bleven gift. Undertiden bebreyder jeg mig selv mit Forhold paa det strængeste, og at jeg, tvertimod mit Hjertes Tilbøyelighed, kan xve saae megen Haardhed imod hende. Kalder De det Haardhed, min Naadigste! sagde Melicourt, som i sig selv er en virkelig Kierlighedens Gierning? Hvor stor en Forbindtighed paalagde De hende ikke, dersom Deres fine Skiemt kunde bringe hende til at vende Dynene paa sig selv? Og dersom alle handlede deri, som De, saa vilde hun snart blive helbredet; men hvem kan giøre det, uden den fortræffige Grevinde af Orville, som ikke behøver andres Daarligheder til et Skjul og Forsvar for sine egne. Jeg anhørte alt dette uden at sige et Ord, siden min første Anmerkning var bekommet mig saa ilde, og ventede med Længsel endskjønt sorgievs efter, at min Tante skulde faae fat paa en Sæddel, hvor hun kunde viise sin Mennecke-Kierlighed paa en behageligere Maade; men efter at hun med et forbindtligt Smil og Dyekast havde taffet Melicourt for Røgselsen

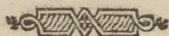
gelsen han bragte hendes Forsængelighed, raabte hun ganske forundret: Hvad! Kan jeg troe mine egne Dyne? Frøken Burdock! Er det mueligt at hun kan være fræk nok til at lade sig see endnu, efter at alle Menneſter løb i forrige Vinter efter at see hende, som Naturens Meſterſtykke; og Kopperne i dette Foraar har gjort hende ſaa ſtyg, ſom Ratten? Det er en Virkning af Egenkierlighed, ſagde Melicourt, der viiſer hende de dybe Ar ikke ſom en Odeleggelse, men ſom en nye Prydſe paa hendes blomſtrende Kinder, ſom man nu med Foye kan kalde dem. Det var mig umueligt at tie ſtille her-til; thi endſkiont jeg ikke kiendte den arme Pige, ſaa gjorde det mig dog vadt for hende, at hun ſkulde igiennemhegles for et Vanhelds Skyld, ſom ſnarere burde opvække Medynk. Jeg vendte mig derfor ſmiilende til Melicourt og ſagde: Der ſom ikke den forudfattede Mening, at et Fruentimmer gierne horer det andet dable, havde forledet dem til at anføre denne Aarſag til hendes Forhold, ſaa havde Deres Forſtand ſikkert udfunden en langt ædlere, nemlig den: at hun har Standhaftighed nok til at finde ſig i Tabet af et ſaa tilfældigt og lidet vaeragtigt Gode, ſom Skionheden er. Annældſen af flere Fremmede befriede mig maaskee for at blive udleet paa nye; og i det mindſte ſtandsedes min Tantes Anmerkninger derved, ſiden hun ſtrar derpaa ſatte ſig til at spille L'ombre med Melicourt og een af de ſidſt ankomne Fremmede. Min Moder, der havde forladt os lidet forend min Tante begyndte Mynſtringen over ſine Viſit, Sæddeler, kom ſtrar derpaa ind igien og ſat ſig hen at spille Schach med den anden, ſaa at jeg havde Leylighed nok til at anſtille mine ſmaa Betragt-

ninger for mig selv; og dersom jeg ikke skammeligen bedrager mig, saa er Herr Melicourt en ydmyg Tilbeder af min Tante, eller rettere sagt af hendes store Midler; thi dersom han elsker de hende selv, saa maatte han snarere søge at betage hende sine Skrøbeligheder end ved sine nedrige Flatterier at besvirke hende i dem, som han dog ved alle Lejligheder gier; og desuagtet troer jeg, at han er hendes Forsængelighed langt meere Sål skyldig end hendes Hierte, for de intetbetydende Gunstbeviisninger af et Smil og et kiønt Øyekast, som hun nu og da beærer ham med. Min Tante tabte nogle og tredive Ducater, og endskjønt hun ikke var Herre nok over sig selv til at skjule hendes Ergernis over Tabet, saa stak dog Melicourt Ducaterne i sin Lomme med saa lumskt et Smil, da hun reyste sig, at jeg deraf tydeligen saae, at hans egen Bindning rørte ham langt stærkere end hendes Misfornøelse. Nogle Dage efter saae jeg nogle af de Personer, som min Tante havde gjort den oven anførte gunstige Beskrivelse over, og for at lade hende vederfares Ret, saa maae jeg tilstaae, at Portraiterne, paa nogle smaae Udpyntninger nær, ligner temmelig vel. Iblandt mit store Antal af nye Bekjendtere, har ingen draget min Opmerksomhed stærkere til sig, end en ung Frøken, ved Navn Constanza Worley; det er mig umueligt at beskrive alle de Yndigheder og Tillokkelser, der udbreder sig over hendes heele Person og Væsen; der er ikke det mindste tvungne at finde hos hende; hun taler kun lidet, men i det hun siger ligger der en naturlig Siirlighed og det ædleste Hierte. Ved den almindelige Samtale, hvortil de Graværende stedsse giver Materien, er hun stedsse stum, saa snart der tales ilde

om nogen; men Glæden spiller i hedes Dyrke, saa snart hun kan anføre noget til andres Berømmelse. Det vilde sikkert være den største Fornøjelse mit Ophold her kunde forskaffe mig, om jeg kunde komme i et nøyere Bekjendtskab med hende, men jeg har lidet eller næsten intet Haab dertil; thi da vi i Saar skulde have mange Fremmede, og jeg spurgte min Tante: om Fruen Worley var iblandt dem: saa svarede hun mig: at endstout Fruen Worleys Fødsel gjorde hende berettiget til de fornemste Personers Omgang, saa havde hendes Fader dog efterladt hende i saa maadelige Omstændigheder, at hun ikke kunde give sig i høyt Spil, og af den Aarsag blev hun ingen Steds buden, siden man ikke vedste hvad man skulde begynde med hende. Min Sophia seer da heraf at det ikke er Fornuft, og en behagelig Omgang, der gjør berettiget til de Stores Selskab, men en Pung, der kan taale at tomme ved et Spillebord. Skulde den redelige Balsan endnu opholde sig i vores Nabodelang, vil min Veninde da ikke hilse ham fra mig, og siige ham, at jeg endnu ikke har havt den Lykke at see hans fortræfflige Ven General Dorfan, men at jeg haaber snart at faae min Længsel stillet, siden han ventes herhid med det første. Alt det Balsan har sagt os om hans store Fortienester, hører jeg her af enhveres Mund; alle ere enige om, at Landet har ham sin Belskærd at takke, og at hans Klogskab og Tapperhed forskaffede det en overmaade fordeelagtig Fred, og befriede det fra en ødeleggende Krig. Mellicourt er den eneste, som naar der tales om hans Fortienester og store Redelighed slutter sine Ord med et bemærkeligt og ondskabsfuldt: Men uden at forklare sig nøyere; især i Saar,

da alle beklagede Premier-Ministerens Breven af Blarneys Død, og en stor Deel lode sig forstaae med, at General Dorfan ventelig vilde komme til at beklæde hans Plads. Men er det saa, som her mumles om, at Generalen elsker min Tante, saa forklarer Melicourt hende nok sit offentlige men i Centrum paa en Maade, der kan understøtte hans Hensigter, som jeg dog for min Tantes Skyld vil haabe at han ikke naaer; thi om Dorfan ogsaa kun var Skyggen til det Portrait, der gøres over ham, saa maatte min Tante være al Skionsomhed berøvet, dersom hun kunde staae et Øyeblik i Tvivl imellem ham og Melicourt. Endskiont mine lange Breve som oftest er Hinderen til at hilse alle dem, som endnu bærer mig med et Sted i deres Aigt, saa beder jeg dog min Veninde at forrette det lige fuldt; og stedse at blive ved at elske

Hendes

uforanderlige

Henriette S...

Femte Brev.

General Dorfan til Valsan.

Jeg er fuldkommen overbeviist om, at det allene er dit ømme Venskab for mig, der gjør dig saa haardnakked i din Paa-stand, at en Forbindelse med Grevinden af Orville vilde gjøre mig ulykkelig. Men sig mig dog, jeg besvar dig derom, hvorledes det er mueligt, at du, med al din Forstend og store
Kund-